

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobců: **a) M. M.**, narozená „X“,
 bytem „X“,
 b) J. B., narozený „X“,
 bytem „X“,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
 se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 11. 2021, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I.** Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 11. 2021, č. j. „X“ se **zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaná **je povinna** uhradit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši **59 Kč** ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Původní žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 11. 2021, č. j. „X“, kterým byly zamítnuty námitky původní žalobkyně A. O. (zemř. „X“) proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 7. 2021, č. j. „X“. Uvedeným rozhodnutím ze dne 27. 7. 2021 žalovaná zamítla původní žalobkyni žádost o Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) a c) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Louny ze dne 27. 4. 2021 nebyla původní žalobkyně A. O. invalidní pro invaliditu III. stupně, ani invaliditu II. stupně, ale byla nadále invalidní pro invaliditu I. stupně, neboť pokles její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činil 40 %.

Žaloba

2. V žalobě původní žalobkyně uvedla, že nesouhlasí s posouzením svého zdravotního stavu. Žádala o nové a objektivní posouzení. Dále v žalobě uvedla, že nebyla schopna sociálních kontaktů a sdělila, že řádně dodržovala léčebný režim, docházela na pravidelné kontroly a užívala léky. Nebyla schopna chodit do práce, nezabírala jí ani psychiatrická léčba. Byla vdova, nemohla se smířit se ztrátou svého manžela. Od doby jeho úmrtí se její zdravotní i psychický stav zhoršil.

Vyjádření k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhla vypracování posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem.

Ústní jednání

4. Při ústním jednání konaném dne 4. 10. 2022 byla konstatována omluva žalobců z ústního jednání před soudem ze dne 19. 9. 2022 s tím, že v této omluvě žalobci souhlasili s projednáním věci v jejich nepřítomnosti.
5. Pověřená pracovnice žalované při ústním jednání dne 4. 10. 2022 v plném rozsahu odkázala na vyjádření žalované ze dne 20. 1. 2022.
6. Soud ve věci provedl dokazování protokolem z jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 4. 5. 2022 a dále posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 4. 5. 2022.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 4. 5. 2022, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

9. V průběhu soudního řízení soud zjistil, že původní žalobkyně dne 14. 4. 2022 zemřela, čímž ztratila způsobilost být nadále účastníkem předmětného soudního řízení ve smyslu § 107 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Podáním ze dne 14. 6. 2022 sdělila notářka JUDr. Miroslava Duchonová, že v řízení o pozůstalosti po A. O., byl určen okruh dědiců. Usnesením ze dne 27. 6. 2022, č. j. 42 Ad 1/2022- 40, soud rozhodl, že procesními nástupci původní žalobkyně A. O., jsou v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 11. 2021, č. j. „X“, M. M., narozená „X“, a J. B., narozený „X“.
10. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o změnu výše invalidního důchodu ze dne 27. 7. 2021 bylo vydáno na základě posudku o invaliditě vypracovaného dne 27. 4. 2021 posudkovým lékařem MUDr. T. N. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Louny. Tento lékař posoudil zdravotní stav A. O. a dospěl k závěru, že se u A. O. jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti A. O. je zdravotní postižení uvedené v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), a to v kapitole V., položce 7b. Míra poklesu pracovní schopnosti činila podle posudkového lékaře 40 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity nezměnila.
11. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. D. H. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, Lékařská posudková služba, pracoviště pro námitkové řízení, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 3. 11. 2021 posoudila zdravotní stav A. O. a dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu A. O. s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity, a to v kapitole X., odd. B, položce 1c, pro které se stanovuje míra pracovní schopnosti 40 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity nezměnila.
12. Přestože se lékaři lišili v rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého stavu A. O., shodně stanovili míru poklesu pracovní schopnosti 40 %.
13. Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
14. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
15. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
16. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
17. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
18. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod II. stupně je existence potřebné výše invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda A. O. splňovala ke dni 5. 11. 2021, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity alespoň II. stupně, tj. zda nastal pokles její pracovní schopnosti nejméně o 50 %.
19. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 3. 11. 2021, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu A. O. Tato komise nově posoudila celkový stav A. O., dále také posoudila pokles její pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o její invaliditě.
20. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu A. O. na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 4. 5. 2022. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (propouštěcí zpráva z interního oddělení nemocnice Žatec MUDr. K. P. ze dne 5. 1. 2020, lékařská zpráva MUDr. J. Š., CsC. ze dne 23. 2. 2021, lékařská zpráva MUDr. H. H. ze dne 8. 2. 2021, lékařský nález MUDr. S. ze dne 13. 8. 2021, lékařská zpráva MUDr. P. V. ze dne 21. 1. 2021, lékařská zpráva ORL kliniky ÚVN Praha pplk. MUDr. T. F. ze dne ze dne 7. 11. 2019 a 12. 12. 2021), zdravotní dokumentace obvodního lékaře MUDr. P. V. a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Louny, pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí A. O. byla invalidní podle ust. [§ 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění](#), přičemž se jedná o invaliditu II. stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona.
21. Komise konstatovala, že u A. O. se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož dominující příčinou bylo astma bronchiale z funkčního hlediska hraničně středně těžké až těžké. Komise pak následně pokles Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

schopnosti soustavné výdělečné činnosti A. O. posoudila dle kapitoly X. – postižení dýchací soustavy, oddílu B – dolní dýchací cesty, položky 3c – astma pod nedostatečnou kontrolou, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kdy ze zde uvedeného procentního rozmezí 50 – 60 % komise přiznala dolní hranici rozmezí, tj. 50 %.

22. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu A. O. na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů.
23. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom dospěli k odlišné kvalifikaci postižení a k odlišné míře poklesu pracovní schopnosti A. O. než posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Louny a posudková lékařka oddělení lékařské posudkové služby žalované. Posudková komise se nemohla ztotožnit s posudkovým závěrem posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Louny, jelikož samotné duševní onemocnění nebylo dominujícím onemocněním posuzované, neboť u posuzované převažovala onemocnění somatická s dominancí astma bronchiale středně těžkého až těžkého stupně. Posudková komise se neztotožnila ani s posudkovým závěrem posudkové lékařky oddělení lékařské posudkové služby žalované, která onemocnění zařadila do kapitoly X., oddílu B, položky 1c pod onemocnění chronická obstrukční nemoc s dolní hranicí 40 %, neboť se nejednalo o samotnou chronickou obstrukční nemoc. U posuzované v klinickém obrazu dominoval eosinofilní typ zánětu s klinickými projevy astma bronchiale hraničně středně těžkého až těžkého stupně. Ohledně míry poklesu pracovní schopnosti A. O. dospěla komise k závěru, že dosahuje celkových 50 % namísto toliko 40 %, na základě čehož pak uzavřela, že A. O. byla k datu žalobou napadeného rozhodnutí nadále invalidní, a to ve II. stupni.
24. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje v ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
25. S ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování vycházela z neúplně a chybně zjištěného skutkového stavu, v důsledku čehož nesprávně posoudila žádost původní žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu v důsledku zhoršení zdravotního stavu.
26. Jelikož měla žalobkyně v projednávané věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil ve výroku ad II. rozsudku žalované zaplatit žalobcům do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 59 Kč, odpovídající vynaloženému poštovnímu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 4. října 2022

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce